

jrg. 12 nr. 1
voorjaar /
pomlad
2003

**Vereniging Vrienden van Slovenie
Združenje Prijateljev Slovenije**

Indien onbestelbaar
retour aan:
Tacitusstraat 1
6135 HR Sittard

In deze uitgave:

Colofon / Van de redactie	pag 3
Van de bestuursafel	pag 4
Kunnen we nog Sloveens of niet?	pag 6
Vakantiebeurs 2003	pag 7
Ambasada Sporoča / Uit de media	pag 9
Gezondheidszorg in Slovenie	pag 12
Het leven van Hein Tilger (deel 2)	pag 14
Laatste ontwikkelingen door Alexander Vink	pag 18
Touristische TIP: Tolmin	pag 23

LIPA is het verenigingsblad van de Vereniging Vrienden van Slovenie en verschijnt 4 x per jaar.

Redactie:
Wisselt 75, 7021 EH Zelhem.
E-mail: f.wolsink@wxs.nl

Meningen die in de LIPA worden geuit, worden niet noodzakelijk gedeeld door het bestuur.

Kopij voor de volgende LIPA inleveren bij de redactie voor:
15 mei 2003

Colofon:

LIPA - jrg 12 nr. 1
voorjaar / pomlad
2003

Eindredactie:

Fred Wolsink

Medewerkers:

Rene Frelih, Edy Bevk,
Bojan Gorički, Irena Gabrovček,
Silva Hagen-Škoda,
Franci Ravnikar, Dirk Leenvaart,
Willem Roodlieb, Alexander Vink,
Barbara Javornik (ambassade)

Redactieadres:

Wisselt 75
7021 EH ZELHEM
e-mail: f.wolsink@wxs.nl

Vormgeving:

Knislow Design te 's-Heerenberg

Drukwerk:

R & M TIEL

Oplage:

170 exemplaren

Uit deze uitgave mag niets
worden overgenomen, tenzij met
bronvermelding.

Losse nummers kunnen worden
besteld door overboeking van
2,50 Euro naar giro 6318199
t.n.v. de Vereniging Vrienden
van Slovenie te Sittard.

© 1991-2003 (ISSN 0928-8376)

Van de redactie

Znamo še slovensko ali ne ?
In deze LIPA staan over het
algemeen weer alleen
Nederlandse talige bijdragen.
Ondertussen heb ik extra een
Sloveens toetsenbord bij mijn
computer aangeschaft en als
het goed is moet het steeds
beter gaan met de "dakjes" op
de č, š en de ž.

Ik kan me voorstellen, dat door
die vele fouten in het verleden
met de "dakjes" er weinig
Sloveense bijdragen kwamen.
Maar als ik nu beloof, dat ik
hier extra op zal gaan letten.
Wie weet ? Dus lees s.v.p. de
oproep van Silva Hagen-
Škoda en stuur uw bijdragen in
de Sloveens taal naar de
redactie.

Irena Gabrovček stuurde een
bijdrage over Tolmin.

Reisbureau Slovenie leverde
daarvoor de bijbehorende NL
talige informatie.

Verder beveel ik "Deel 2 van
het levensverhaal van Hein
Tilger" van harte bij u aan.

Uw bijdrage aan het welslagen
van dit tijdschrift en haar
modernere versie op internet
blijft dus onmisbaar.

Blijf schrijven naar de redactie.
De LIPA is er immers voor en
door u.

FJW

Van de bestuurstafel

Via deze rubriek willen we u graag op de hoogte houden van de ontwikkelingen binnen onze vereniging.

We konden op de op zondag 9 februari jl. gehouden Prešerendag gelukkig velen van u ontmoeten. Er was een leuk programma en het eten van onze "meesterkok" Bojan was meer dan uitstekend. Al met al een zeer geslaagde activiteit. Zoals het er nu naar uitziet zal de Piknik worden gehouden op zaterdag 14 juni a.s.. Dit belooft een wel heel bijzondere Piknik te worden. Een aantal leden van onze vereniging hebben een tijd geleden een muziekgroep gevormd die een repertoire van Sloveense volksmuziek opbouwen. Hierover zult u de komende periode tijdig afzonderlijk worden geïnformeerd. Verder hebben we tijdens de laatst gehouden ledenvergadering nog geen verantwoording kunnen afleggen over het gevoerde financiële beleid 2001-2002. Zoals toegezegd zullen we voor 1 juli a.s. een afzonderlijke jaarvergadering of een bijeenkomst in combinatie met de Piknik uitschrijven. Heeft u ideeën die we in 2004 zouden kunnen gaan uitvoeren, laat het dan weten. Dan kunnen we die in de op te stellen begroting meenemen. Vermeldenswaardig is het feit, dat wij als Hollanders bedacht hebben

Prešerendag 2003

dat onze vereniging 12 1/2 jaar bestaat. Wat blijkt nu, in Slovenie wordt dit niet als een jubileum gezien. Dus typisch iets Hollands. Wat te doen, blijkbaar hebben we het 10 jarig jubileum vergeten en wachten op de 25 duurt nog wel heel erg lang. Toch maar iets extra's doen ?

Agenda:

- za. 26 april 2003
 - Slovenski Dan (ZVON)
- za. 17 mei 2003
 - Concert Gašperi (Glane)
- za. 14 juni 2003
 - Piknik (Austerlitz)
- za. 7 februari 2004
 - Europabeurs (Deventer)

Znamo še slovensko ali ne?

Že nekaj let redno dobivam in prebiram "Glasilo" Svetovnega slovenskega kongresa. Rubrika "Glasila Slovencev po svetu" je vsekakor tista, ki jo dejansko tako preberem, saj me kot nekdanjo glavno urednico Lipe pač zanima komentar o našem glasilu. Ni kaj, januarja me je gospa Mira Ban Šekoranja, ki omenjeno rubriko ureja, neprijetno presenetila s svojo kritiko:

"Lipa
Glasilo nizozemskega Združenja prijateljev Slovenije
Leto 11, št.3/2002

Škoda, da ne znam holandsčine, saj je revija natrpana s podatki o dogajanjih na Holandskem, pa tudi v Sloveniji. Slovenci na Nizozemskem, izzivam vas, da se potrudite napisati kaj v slovenskem jeziku!"

(povzeto po Glasilu at.3-4, 2002 letnik VII, str.28)

Moram priznati, da sem bila sprva kar malo užaljena. Čeprav sem kot članica uredništva Lipe že nekajkrat omenila, da je v našem glasilu čedalje manj slovenskih prispevkov, mi do izziva gospe Ban Šekoranje ni padlo na oči, da jih je res tako bore malo. Lipa 3/2002 ima 26 strani, od teh sta samo DVE strani v slovenskem jeziku (kratka Podpredsednikova beseda, trije vici in pa Besedna uganka). Nič več in

nič manj! Torej nimam pravice biti užaljena zaradi kritike in ima urednica rubrike Glasila Slovencev po svetu" dejansko prav, da nas izziva, naj pišemo slovensko. Za njeno kritiko nikakor ne smemo kriviti uredništva Lipe samega. Krivi smo pač sami, ker ne prispevamo slovenskih člankov za Lipo, uredništvo pa pač samo ureja članke, ki jih dobi. Slovencev nas na Nizozemskem ni veliko in naša Lipa se nikdar ne bo mogla meriti z glasili Slovencev v Argentini, Avstraliji ali zamejstvu. Vseeno pa lahko Slovenskemu svetovnemu kongresu (kot tudi drugim ustanovam v Sloveniji, ki dobivajo Lipo) dokažemo, da nam je slovenski jezik še zmeraj pri srcu. Torej, dragi sočlani našega združenja, znate še pisati v materinem jeziku? Jaz vsekakor znam, saj moje slovenske prispevke prebirate v vsaki Lipi že od leta 1998. Na vrsti ste sedaj še vi. Dokažite, da ste še večji materinega jezika in zasujte naše uredništvo s svoji prispevki. Pa ne samo zato, ker nas v Ljubljani gospa Ban Šekoranja kritizira. Ne, napišite kaj v slovenskem jeziku zato, da bo Lipa to, kar pač mora biti: dvojezično glasilo za Slovence na Nizozemskem in za naše nizozemske prijatelje. Pa tudi zato, ker za pisanje in prebiranje ni lepše besede kot te, ki nam jo je v zibko položila naša mati.

Kunnen we nog Sloveens of niet?

Al een aantal jaren ontvang en lees ik "Glasilo" van het Sloveens Wereldcongres. De rubriek "Tijdschriften van Slovenen in de wereld" is wat ik altijd gelijk doorlees. Als voormalige eindredactrice van de Lipa ben ik namelijk benieuwd wat voor commentaar er over de Lipa in "Glasilo". Toch werd ik in januari door mevrouw Mira Ban Šekoranja die de bovengenoemde rubriek redigeert onaangenaam verrast met haar kritiek:

"Lipa
Clubblad van de Nederlandse
Vereniging Vrienden van Slovenie
Jaar 11, nr.3/2002

Jammer dat ik geen Nederlands spreek want dit tijdschrift is vol met gebeurtenissen in Nederland en ook in Slovenie. Slovenen in Nederland, ik roep jullie op, doe je best en schrijf ook wat in de Sloveense taal!" (uit "Glasilo", nr.3-4/2002, jaargang VII, pagina 28)

Ik moet toegeven dat ik eerst toch wel wat beledigd was. Ondanks dat ik als redactielid van de Lipa al een paar keer zei, dat er in de Lipa steeds minder Sloveense bijdragen verschijnen, is mij tot deze oproep van mevrouw Ban Šekoranja niet opgevallen, dat er daadwerkelijk zo weinig Sloveense artikelen waren. Lipa 3/2002 telt 26 pagina's, waarvan twee in het Sloveens (kort Voorwoord, 3 Moppen en een Woordpuzzel). Niet meer en niet minder! Dus heb ik het recht niet om

beledigd te zijn vanwege de kritiek en heeft de redactrice van de rubriek "Tijdschriften van Slovenen in de wereld" gelijk met haar oproep dat we in het Sloveens moeten schrijven. Voor haar kritiek mogen we de redactie van de Lipa niet de schuld in de schoenen schuiven. Het is ons eigen schuld omdat we geen Sloveense bijdragen leveren. Wij Slovenen zijn hier niet echt met zovelen en onze Lipa kunnen we niet vergelijken met de tijdschriften van Slovenen in Argentinië of Australië. Desondanks kunnen we aan het Sloveens Wereldcongres (en aan andere instanties in Slovenië die de Lipa ontvangen) bewijzen, dat de Sloveense taal ons wel nog steeds lief is. Dus, beste Sloveense medeleden van de vereniging, kun je nog in je moedertaal schrijven? Ik kan het in ieder geval wel, mijn Sloveense bijdragen lees je als sinds 1998 in ieder nummer van de Lipa. Maar nu ben jij ook aan de beurt. Bewijs, dat je de moedertaal nog beheerst en overlaad de redactie met je bijdragen. Niet alleen omdat in Ljubljana mevrouw Ban Šekoranja ons bekritiseert. Nee, schrijf in het Sloveens zodat de Lipa wordt wat die moet zijn: een tweetalige clubblad voor Slovenen in Nederland en voor onze Nederlandse vrienden. En ook omdat voor schrijven en voor lezen geen mooiere taal is dan je moedertaal.

Silva Hagen-Škoda

Vakantiebeurs 2003

De vakantiebeurs die van 8 tot en met 12 januari in de Jaarbeurs te Utrecht werd gehouden was groter dan ooit tevoren. Slovenie was daarbij slechts beperkt aanwezig. Grote afwezige was het Verkeersbureau Slovenie (Kompas) uit Rotterdam. Het is de redactie niet geheel duidelijk waarom, zo'n kans om Slovenie te presenteren aan de Nederlandse consument niet optimaal benut werd. Gelukkig was er wel een stand van Schermer Wijnkopers & Distillateurs uit Hoorn en het Reisbureau Slovenie uit Ouderkerk aan de IJssel. Een aantal Sloveense ondernemers, die speciaal voor dit doel naar Nederland zijn gekomen, waren wel aanwezig. Een van hen wil ik graag aan u voorstellen.

Camping Menina

Jurij Kolenc van deze camping overhandigde mij vol enthousiasme een folder met zowaar Nederlandse tekst om zijn onderneming in het Savinja dal onder onze aandacht te brengen.

De Savinje vallei is te vinden in Noord Slovenie. Deze vallei is vernoemd naar de rivier Savinja. De bron van de rivier bevindt zich op een 72-meter hoge waterval, Rinka genoemd. De vallei heeft een

lengte van 35 km en is omgeven door 2500-meter hoge bergen. Naast historische monumenten kunt u hier genieten van de schitterende ongerepte natuur. De omgeving biedt verschillende mogelijkheden tot het beklimmen van bergen. Deze excursies kunnen een of meerdere dagen bevatten, mogelijk vergezeld van een gids. Er zijn verschillende paden om te mountainbiken. Naast paragliden, is dit een van de meest populaire sporten in de vallei. De rivier is uitermate geschikt voor kayakken, raften en vissen. Ook zijn er een groot aantal musea te bezichtigen en is er een beroemde botanische tuin Mozirski gaj. In de zomer kun je in de nabijgelegen plaatsen aan verschillende lokale evenementen deelnemen, zoals Flosarski bal, Lucki dan, het touristisch festival Solcava, paardenraces enz.

Camping Menina aan de rivier Savinja, is 5 hectare groot en heeft plaats voor 600 gasten. Op de camping bevindt zich een klein meertje, maar het is ook mogelijk om in de rivier te zwemmen. Bij aankomst krijgt iedere bezoeker een plattegrond van de omgeving en informatie over excursies, evenementen, musea, eetgelegenheden, sportfaciliteiten.

enz. Er zijn verschillende mogelijkheden tot het uitoefenen van allerlei sporten zoals bergklimmen (met of zonder gids), mountainbiken, paragliden, kanoen, kayakken, raften, vissen, foto safari, jeep safari, joggen en massage. Dit alles kan geregeld worden door camping Menina. In de omgeving bevindt zich een nieuw sportcentrum met verschillende sportvelden. De camping leent zich uitstekend als vertrekpunt voor verschillende daguitstapjes of excursies.

Algehele info over het Savinja dal op internet:
www.logarska-dolina.si

Specifieke informatie over deze camping:

Camping Menina
Varpolje 105
3332 Rec ica ob Savinji
Tel. 00386 (0) 3 5835 027
www.campingmenina.com
info@campingmenina.com

Dit jaar open:
van 1 april tot 1 november

- Advertentie's -

Hier kan uw advertentie komen te staan.

Neem contact op met de redactie voor info over de mogelijkheden.

**Camping
Menina**

Camping with a personal touch.
In North Slovenia,
upper Savinja valley

Mr. Jorij Kolenc
Varpolje 105
3332 Recica ob Savinji
Tel.: 00386 (0)3 5835 027
GSM: 00386(0)41 771 846
www.campingmenina.com
info@campingmenna.com

Ambasada sporoča

Informacija

**Nieuw E-mailadres:
embassy@slovenia.demon.nl**

Op 23 maart a.s. is er in de ambassade in den Haag voor alle Slovenen in Nederland een referendum over de eventuele toetreding tot de EU en de NATO. **Laat van je horen !!!**

Uit de media

Van krant tot internet...

Eind vorig jaar was er een uitwisseling tussen Nederlandse Jonge Socialisten in de PvdA en Sloveense leden van Mladi Forum (Jeugdforum) de jongerenorganisatie van de ZLSD (Gezamenlijke Lijst van Sociaal-Democraten), de Sloveense PvdA. Een verslag van deze uitwisseling is te vinden op internet:

<http://www.js.nl/>

Opvallende opmerkingen uit dit verslag wil ik graag citeren.

"Het collegegeld in Slovenie is vrijwel nihil en studenten hebben een soort voedselbonnen waarmee ze, ook in goede restaurants, voor een of twee Euro een uitgebreide maaltijd kunnen krijgen. Ook de studentenhuisvesting is niet duur. Desondanks wonen veel studenten bij hun ouders op het platteland en

Opgave en informatie over dit referendum kunt/kon u tot uiterlijk 8 maart 2003 krijgen bij de ambassade.

Kijk voor meer info ook op: **<http://vrienden.clubs.nl/slovenie>**

Binnenkort heeft de ambassade een eigen website.

komen ze elke dag met de auto naar de uni. In het weekend is er een massale trek van de stad naar buiten."

"De ZLSD is de voormalige communistische partij van Slovenie. Om deze reden is de partij bij veel inwoners omstreden en de populariteit bij de verkiezingen zit in een dalende lijn. Het campagne voeren voor verkiezingen gebeurt redelijk pasief. Foldertjes actief uitdelen gebeurde nauwelijks."

"Bij de jeugdorganisaties die we bezochten bleek dat wij ze eigenlijk weinig konden leren. Er bestaan al jaren goede banden tussen Sloveense en "westerse" organisaties. Ook bij een drugs-workshop in Celje bleek dat ze bijna meer wisten van ons beleid dan wij zelf."

Slovenska konferenca

3. SREČANJE SLOVENSКИH ZNANSTVENIKOV IN RAZISKOVALCEV S PODJETNIKI IN GOSPODARSTVENIKI IZ SVETA IN DOMOVINE 2003

Bled, 25. – 27. junij 2003

Ljubljana, december 2002

Spoštovani,

Po zaključenem, že tretjem strokovnem srečanju slovenskih zdravnikov iz sveta in domovine, ki je potekalo oktobru 2002 v Radencih, se pri Svetovnem slovenskem kongresu pripravljamo na naslednjo konferenco slovenskih znanstvenikov in raziskovalcev, ki bo potekala **od 25. do 27. junija 2003 na Bledu**. Na srečanje bomo po sklepu zadnje konference, ki je bila leta 2001 v Mariboru, povabili tudi gospodarstvenike, podjetnike in študente iz sveta in domovine. Okvirni programski načrt tokratnega srečanja bo sestavljen iz **uvodnih predavanj** in dveh glavnih tematskih sklopov. Prvi tematski sklop bo osredotočen na **“Odpiranje slovenskih raziskovalnih in razvojnih jeder v svet in vloga Slovencev po svetu”**, drugi tematski sklop pa bo obravnaval pomembnost **“Prenosa raziskovalnih dosežkov v industrijo”**.

Čeravno nam sodobne tehnologije omogočajo pridobivanje mnogih informacij, pa ostajajo prav osebna poznanstva in posredovanja najboljša osnova za širšo povezavo, ki je lahko koristna za uspešno in produktivno delo. Tega dejstva se

pri Svetovnem slovenskem kongresu dobro zavedamo, zato z velikim zanosom in navdušenjem prirejamo konference slovenskih razumnikov s sveta in domovine, ki so resnično uspešna prav zaradi njihovega - tudi Vašega - odličnega odziva na naša vabila. Vljudno vabimo vse Slovence po svetu, da se srečanja udeležite in na njem tudi aktivno sodelujete. Hvaležni Vam bomo tudi za nasvete in pripombe v zvezi z oblikovanjem programa, kakor tudi za pomoč pri pridobivanju naslovov naših rojakov po svetu.

Za vse dodatne informacije smo vam na voljo na našem naslovu: SSK, Cankarjeva 1/IV, 1000 Ljubljana, Slovenija; elektronski naslov: ssk.up@eunet.si; tel: 00386 1 24 28 560; faks: 00386 1 24 28 558 (kontaktni osebi: Franci Feltrin in Beti Jarc).

V upanju, da se srečamo na Bledu vas z izrazi spoštovanja vse lepo pozdravljamo!

Dr. Boris Pleskovič
Svetovni slovenski kongres,
predsednik

Franci Feltrin
Slovenska konferenca SSK,
predsednik

Dr. Edvard Kobal
Slovenska znanstvena fundacija,
predsednik

3de BIJEENKOMST VAN SLOVEENSE WETENSCHAPPERS EN WETENSCHAPPELIJKE ONDERZOEKERS MET ONDERNEMERS UIT HET VADERLAND EN ELDERS IN DE WERELD

De Sloveense Conferentie van het Sloveens Wereldcongres bereidt zich voor op de volgende conferentie van Sloveense wetenschappers en wetenschappelijke onderzoekers. Deze bijeenkomst zal plaatsvinden **van 25 t/m juli 2003 in Bled**. Naast de inleiding staan op het programma twee thema's. Het eerste thema benadrukt het **naar buiten treden van Sloveense wetenschappers en onderzoekers en de rol van Slovenen in de wereld**. Het tweede thema gaat over **de toepassing van de wetenschappelijke resultaten in de industrie**.

Slovenen die in aangrenzende gebieden en elders in de wereld wonen worden uitgenodigd om de bijeenkomst bij te wonen en daaraan actief deel te nemen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met dhr. Franci Feltrin en mevr. Beti Jarc.

SSK

Cankarjeva 1/IV

ssk.up@eunet.si

1000 Ljubljana, Slovenija

tel: 00386 1 24 28 560

fax:00386 1 24 28 558

Concert Gašperi in Nederland

Op zaterdag 17 mei a.s. komen "Die Jungen Original Oberkraiener" (Gašperi) opnieuw voor een concert naar Nederland.

Het concert wordt gegeven in zaal "Winkelsweide" te Glane nabij Enschede (Overijssel).

Kaarten kosten 17,50 Euro en zijn vanaf 24 februari jl. te bestellen bij:

Fam. J. Albers Tel. 053-5383842

(na 18.00 uur, behalve zaterdag)

A. Scheggetman 074-2430832

A. Slotboom 0543-518526

Gašperi is 10 jaar geleden door Slavko Avsenik officieel benoemd tot opvolger van zijn onvergetelijke ansambel Slavko Avsenik und seine Original Oberkraiener Musikanten.

Gašperi had de afgelopen jaren redelijk succes, maar heeft naar mijn mening tot nu toe de erg hoog gespannen verwachtingen niet waar kunnen maken. Andere groepen b.v. het ansambel van Robert Zupan komen veel dichter bij het niveau van Slavko Avsenik van weleer. Zoek tijdens uw vakantie of anderzins maar eens naar muziek van deze veelzijdige en zeer muzikale groep.

Gašperi is binnenkort op TV te zien en wel op:

dinsdag 1 april a.s. op de MDR (te ontvangen per satelliet) om 20.45 uur in "Achims Hitparade".

FJW

Zorgen over gezondheidszorg in Slovenie ?

Afgelopen zomer, tijdens onze laatste vakantie, stonden we voor een dilemma. De moeder van mijn vrouw, moet wekelijks bloedprikken bij de Trombosedienst voor een juiste medicatie van bloedverdunners om trombose te voorkomen. Bloedmonsters worden opgestuurd naar een laboratorium en per post wordt dan voor de komende periode de noodzakelijke medicatie per post thuis bezorgd. Kun je dat in Slovenie ook regelen ? We hadden van te voren in Nederland al allerhande plannen bedacht om het toch mogelijk te maken, dat ze mee kon op vakantie en uiteraard zonder risico voor eventuele trombose. Afsproken met de Trombosedienst in Nederland, dat we ergens in een ziekenhuis zouden proberen wekelijks een test te laten doen en per fax de resultaten naar Nederland te zenden en dan eventueel de medicatie aan te passen op advies vanuit Nederland. Op de vakantiebestemming aangekomen zochten we in de 1e week naar een oplossing. We kwamen via een huisartsenpraktijk in Vrhnika rechtstreeks in contact met een medisch laboratorium in Logatec. Afspraak gemaakt en wat bleek? Schoonmoeder maakte zich al op voor de wekelijkse bloedprik, maar niks van dat alles.. In plaats daarvan een kleine computer test

die op hetzelfde moment de juiste bloedwaarden weergaf. Iedereen riep, waarom kan dat in Nederland niet ? Geen bureaucratisch gedoe, snel contant een zeer acceptabel bedrag betaald. Voor de zekerheid nogwel de resultaten via SMS naar Nederland gezonden en zonder tegenbericht: Akkoord.

Dit is toch simpel en waarom moeten wij in Nederland zo ingewikkeld doen?

Dit verhaal schoot me te binnen, toen ik vandaag van iemand een krantenknipsel kreeg met de kop:

Gezondheidskaart van Slovenie is nu voorbeeld voor EU

Een bejaarde man, aangereden door een auto, ligt zwaar gewond op straat.. De ambulance is gearriveerd en een verpleger verleent eerste hulp. Het ziekenhuis is niet ver, maar hoe kan het slachtoffer worden gered? Is zijn hart sterk genoeg om een operatie te doorstaan? Verdraagt hij antibiotica?. Wat is zijn bloedgroep?. Is hij eigenlijk wel verzekerd?.

Het zijn dringende vragen overal ter wereld, maar er is slechts 1 land dat de antwoorden heeft gevonden. Dat is Slovenie, dat aan elk van zijn 2 miljoen inwoners een plastic kaart heeft verstrekt waarop relevante gegevens staan. Het systeem, dat

nog voortdurend wordt verbeterd, werkt zo goed dat het de aandacht heeft getrokken van tal van landen van de Europese Unie. "Toen we vijf jaar geleden begonnen, gingen we in Nederland kijken waar er lokaal een proef mee werd gedaan" zegt Ana Groznik van het Gezondheid Verzekerings Instituut, dat in Slovenie de kaarten uitgeeft. "Maar in Nederland kwam het nooit van de grond en nu komen deskundigen vanuit Nederland en andere landen bij ons in de leer". †De kaart, die de vorm heeft van een creditkaart, zag 3 jaar geleden het daglicht. Iedere Sloveen kreeg er een. Op de kaart staan naam en geboortedatum afgedrukt, alsmede het verzekersnummer. De chip bevat vertrouwelijke informatie, die alleen door dokter of tandarts gelezen kan worden. Daartoe moet de medicus de kaart in zijn computer steken, samen met een tweede kaart die hij uit hoofd van zijn beroep bezit.

Computer

Grootste struikelblok in andere landen die een vergelijkbaar systeem wilden, was het ontbreken van de infrastructuur. "In Frankrijk hebben veel artsen nog geen computer", zegt Ana Groznik. "Wij hebben dat probleem opgelost door alle dokters, tandartsen en klinieken eenvoudigweg de hardware te geven waarmee de kaart gelezen kan worden. Zo duur

waren die kaartlezers niet, ongeveer 150 euro". De kaart was onder medici een hit. Van de weeromstuit verdween een groot deel van het administratieve werk waar hun assistentes dagelijks uren mee bezig waren. Het systeem stelde hen in staat met 1 klik van de muis de rekening naar de verzekeraar(s) te sturen. In Slovenie heeft iedere burger een verplichte ziekenkostenverzekering, die wordt betaald door werkgever en werknemer (voor mensen die niet werken, wordt de premie afgedragen door de gemeente). Deze verzekering betaalt de kosten van de belangrijkste behandelingen. Wie een extra dekking wil, kan zich particulier bijverzekeren. Ook de gegevens van de particuliere verzekeraar staan op de kaart.

Organen

Maar ook onder de burgers bleek de kaart populair. Tot in de verste uithoeken van het land staan nu terminals, die lijken op bankautomaten. De patient kan daar zijn kaart insteken, om te controleren of zijn werkgever wel de premie heeft afgedragen of om met behulp van het toetsenbord een afspraak met de dokter te maken. Terwijl de kaart er aanvankelijk vooral toe diende de administratieve rompslomp te verminderen, worden nu in chip ook steeds meer medische gegevens

opgeslagen. De kaart vermeldt al welke organen de houder na zijn dood wil afstaan, en dit jaar worden daar de eventuele allergieën en de ontvangen vaccinaties aan toegevoed. De bloedgroep komt op de kaart te staan, zodra de wetgever daar toestemming voor geeft. En voor het einde van het jaar zal ook de eeuwenoude praktijk van het uitschrijven van een recept tot het verleden behoren. De arts zal voortaan via zijn computer

het recept in de chip van de kaart opslaan, opdat de apotheker het dan kan lezen. Daarmee wordt meteen ook vastgelegd welke medicijnen de kaarthouder gebruikt. Ook het verlengen van een recept vergt minder moeite en poespas. De patient loopt gewoon naar de terminal om de hoek, brengt zijn kaart in, en vraagt met behulp van het toetsenbord zijn arts om de gewenste verlenging.

Bron: GPD

Het leven van: Hein Tilger (deel 2)

Gejaagd door de wind

"In 1937 werd hij 'gekundigt', ontslagen dus, en het land uit gezet naar Joegoslavië". Na de oorlog, in 1957, is hij weer terug gekomen, gemogen, zo gezegd. Toen hadden ze hem in de mijnen weer nodig" Deze zin van een van de dochters van Hein had me twee jaar geleden nieuwsgierig gemaakt naar het levensverhaal van Hein Tilger.

Daarom bezocht ik hem twee keer, maar toen ik verleden jaar, in maart 2002, de derde keer naar hem toe wilde om nog wat details te horen, bleek hij net te zijn overleden.)

Slovenie

Verleden keer zijn we met ons verhaal over Hein Tilger in Slovenie in Vrhopolje gebleven. We hadden gezien hoe Hein met zijn ouders in 1937 Nederland had moeten verlaten

en dat hij en Dragi elkaar na tien jaar, in 1947, weer konden ontmoeten. Dat was dan in Slovenie, waar Dragi na de oorlog met haar moeder naar terug gegaan was. Moeder was namelijk in het bezit van een huis in Vrhopolje, dat vader nog gekocht had, van zijn in Nederland zwaar verdiend geld. Pri Groty heette dat huis, dat wil zeggen dat ooit een Groty de eerste bezitter van dat huis was. Naar zo'n eerste bezitter was en bleef dat huis

genoemd, zo kun je nu nog in Slovenie en Oostenrijk huizen terug vinden. In de tijd dat huizen geen nummers hadden, waren ze op die manier bij de mensen bekend. Zelf heeft Dragi's vader niet meer van zijn bezit kunnen genieten, hij was in 1942 al in Nederland gestorven.

Twee jonge mensen konden eindelijk samen verder en trouwen, een economische crisis en een wereldoorlog verder. Hadden we nog maar een beschrijving van die bruiloft! Dat zal best een prachtig Sloveens feest geweest zijn, al was er in Joegoslavië in die tijd nog veel schaarste en armoede. Ze woonden een tijdje in Jesenice, waar Hein in die tijd werk had. Maar Dragi's moeder in Vrhoplje stelde hun voor bij haar te komen wonen. En op de dorpen, in de buurt van boerderijen, was het leven niet slecht wat eten en drinken betreft. Dat aanbod werd dan ook met graagte aanvaard en het leek erop dat het jonge paar daar in Vrhoplje wel een definitief verblijf gevonden had. Een mooi Sloveens dorpje, een boerenhuisje met wat vee en land, wat wil een mens meer.

Hein en Dragi kregen drie kinderen. In 1948 kwam Maria, in 1949 Anči en toen nog een jongetje in 1952, Dušan. De moeder van Dragi was mee uit Nederland naar Slovenie gekomen en Dragi en babica hadden veel steun aan elkaar bij het vele werk in het huishouden met de kindertjes en op de kleine boerderij. Samen bewerkten de vrouwen het land en verzorgden de dieren. Vader werkte natuurlijk buitenshuis. De kinderen waren klein en speelden met hun vriendinnetjes en vriendjes de spelletjes, zoals kinderen dat overal in de wereld doen. Ze hadden daar in dat dorpje Vrhoplje fijne en beschermde kinderjaren. In het bos gingen ze kastanjes zoeken die lekker gepoft werden of ook opgeslagen als voer voor de dieren. Ze haalden gras voor de koe en de konijnen en hielpen na het maaien met het omkeren van het gras om hooi te maken. Zie je het voor je, het idyllische en romantische dorpsleven?.

Een paar keer is er bezoek uit Nederland geweest. Dan kwam de broer van Dragi met zijn gezin uit Nederland. De kinderen Maria, Anči en Dušan probeerden zich op een of andere manier verstaanbaar te maken met hun neefjes en nichtjes. Dat ging dan met gebaren en veel lachen en woordjes van elkaars taal over en weer. Een paar woordjes Nederlands kenden de Sloveense kinderen wel. Want oče Hein en

mamica Dragi praatten soms Nederlands met elkaar, (vooral als de kinderen niet mochten horen, waarover het ging.) Wisten de kinderen veel dat ze ooit echt in Nederland zouden wonen en op de duur beter Nederlands zouden spreken dan Sloveens, zodat ze nu bij Metka Sloveense les willen hebben? (Ze doen het uiteraard een stukje beter dan ik.) Maar ik heb zo gemakkelijk gezegd: "Vader werkte buitenshuis". Vader Hein moest ver naar zijn werk fietsen tot in Trbovlje. Daar werkte hij in een bruinkolenmijn. Met de fiets was die afstand van 25 tot 30 km gewoon te lang om elke dag naar huis te komen. Dus hij was in de week op zijn werk en 's zaterdags kwam hij naar huis om dan 's maandags heel vroeg weer te vertrekken. "Vooral bij slecht weer over de modderige wegen van die tijd en in de winter was het 's zaterdags na het werk een verschrikking om die lange tocht te ondernemen." Ik hoor en zie het vader Hein Tilger nog vertellen. De journalist die ik toen meegenomen had, zat ongelukkig op zijn stoel te schuiven, hem ging het allemaal te langzaam. Hein probeerde duidelijk maken hoe beroerd die tochten naar zijn werk waren en dat die omstandigheid hem haast dwong ander werk te zoeken. Veel kans op ander werk was er in Slovenie echter niet. En precies dan, op zekere dag in het najaar van 1956, komt er een bericht van Dragi's broer uit

Nederland: "Hein, ze hebben hier in Limburg in de mijnen weer mensen nodig. Als je wilt kun je terug komen, jong!" Tenslotte weer Nederland. Daar hadden Hein en Dragi toch wel oren naar. In Nederland hadden ze elkaar leren kennen als heel jonge mensen, daar lag ook het begin van hun verliefdheid. En je leefde er als gezin zo veel beter. Dus, na veel overleg en rijp beraad vertrok Hein in 1957 opnieuw naar Nederland. Hij reisde het gezin vooruit en ging in Lauradorp op de Lauramijn poolshoogte nemen. Een jaar later volgden vrouw, kinderen en babica. En al is dat gemakkelijk gezegd, het ging eigenlijk illegaal en hoe ze dat met dat huis gedaan hebben, is me niet helemaal duidelijk. In het communistische Joegoslavië van die tijd, kon je niet zo maar een huis verkopen als je naar het buitenland wilde. Je kon helemaal niet zo gemakkelijk weg uit het land. De kinderen moesten hun vriendjes achter laten en dat viel niet mee. Anči vond het heel erg, Maria vond het vooral spannend. In Vrhpolje ging het allemaal prima op school en toen hier in Nederland naar de lagere school dat was onwennig en vreemd. De kinderen spraken Sloveens en hun jongere neefjes en nichtjes, die dicht bij woonden kenden ook al geen Sloveens. Maria was al tien jaar en de juf vond het niet de moeite om te veel tijd aan dat meisje uit dat vreemde land te besteden. Dus Maria, die het vertrek naar Nederland

vooral als een avontuur had gezien, kreeg het nog het zwaarst te verduren. De andere twee hadden wat meer geluk, omdat ze jonger waren en misschien ook omdat hun juffrouw en meester zich wat meer wilden inspannen. Hein gaat als 43 jarige man op de Laura werken en is verbijsterd (dat woord heb ik zo van hem gehoord) over de technische vooruitgang die hij hier aantreft in vergelijking met de toestand die hij voor de oorlog had meegemaakt. Als iemand hem toen verteld had, dat tien jaar later die mijn al dicht zou zijn, was hij nog meer verbijsterd geweest!

Wij, achteraf weten, dat de mijnen niet meer veel tijd beschoren zal zijn. Maar Hein komt vol goede moed naar Nederland en ze ontvangen hem hier dan met graagte.

In 1965 kondigt Den Uyl in de stadsschouwburg in Heerlen de komende sluitingen aan. En de eerste mijn die dicht gaat is uitgerekend Hein's eigenste Laura! Onversaagd gaat Hein dan naar de Julia. Voor onze broeders uit het noorden, die dit lezen en niet zo op de hoogte zijn, Hein woonde dus in Lauradorp, want de nederzetting werd naar de mijn genoemd. Hij moet dan nog even naar de Julia gaan werken en in 1968 wordt hij op 55 jarige leeftijd gepensioneerd. Zo ging dat bij ondergronders, ze mochten op die leeftijd dan toch met pensioen, als ze al zo oud werden.

Pech voor Hein is dat hij maar recht heeft op pensioen van 16 jaar ondergronds. Hij heeft nog een mooi stuk leven te gaan. Hij heeft zijn vrouw Dragi, zijn grote tuin en kinderen en kleinkinderen. Eindelijk mag hij tot rust komen, de sterke man. Vreemd is dat Hein en Dragi nooit meer naar Slovenie op vakantie geweest zijn. Hij ontving veel familie en vrienden uit Slovenie, maar ergens is er misschien een soort onbhagen geweest over hoe ze daar geleefd hadden of hoe ze het land verlaten hadden.

Babica en de kinderen zijn wel verschillende keren in Slovenie geweest. De eerste keer met een "transport", een voor de Slovenen afgehuurde wagon bij de Deutsche Bundesbahn. De organisator van die reis was de heer Frans Gril (senior!) uit Heerlerheide. Uitgerekend met die georganiseerde reis ben ik zelf, Edy, voor de eerste keer met mijn vader, een half jaar voor hij stierf, nog naar Slovenie kunnen gaan. Zo kreeg ik mijn contacten naar Slovenie. En zo klein is onze wereld. In 1999 sterft babica op 103 jarige leeftijd en in hetzelfde jaar overlijdt ook Dragi. Toen ik Hein bezocht in 2001 was het duidelijk dat het gemis van zijn vrouw zijn levenswil ondermijnde. Verleden jaar, maart 2002, is Hein in zijn huis in Lauradorp in zijn slaap overleden.

Edy Bevk

Laatste ontwikkelingen in Slovenie

Door: Alexander Vink vanuit Slovenie (nis@trafosi.cjb.net)

ALLEREERST WENS IK
IEDEREEN NOGMAALS
EEN GELUKKIG
NIEUWJAAR.

NIEUWE PRESIDENT

Zoals verwacht werd, heeft de voormalige Premier Janez Drnovsek (rechts op foto) december jl. de presidents verkiezingen met ruime meerderheid van Barbara Brezigar gewonnen. Janez Drnovsek is op 23 december geïnstalleert als de nieuwe President van Slovenie. Na zijn overwinning heeft hij zijn voorzitterschap van de LDS ter beschikking gesteld.

NIEUWE SLOVEENSE REGERING

Sloveense Premier is, zoals verwacht, Tone Rop, eveneens LDS (zie foto), geworden.

Verder werden de volgende nieuwe Ministers benoemd:

Dusan Kebler
Minister van Gezondheid

Tea Petrin
Economie

Dimitrij Rupel
Buitenlandse Zaken

Zdenka Kovac
Regionale ontwikkeling

Andreja Rihter
Cultuur

Janez Kopac
Milieu, energie

Ivan Bizjak
Justitie

Slavko Gaber
Onderwijs, Kennis en Sport

Janez Potocnik
Europese zaken

Franci But
Landbouw

Vlado Dimovski
Werk, familie en Sociale Zaken

Jakob Presecnik
Verkeer

Pavel Gantar
Informatie gezelschap

Dusan Mramor
Financien

Rado Bohinc
Binnelandse Zaken

Anton Grizold
Defensie

De nieuwe Regering is gekozen
met 54 stemmen voor,
25 tegen en 1 onthouding.

ZWEMMEN

Bij het EK zwemmen (25 m bad) in de het Duitse: Ries heeft Peter Mankoc opnieuw een gouden medaille gewonnen op de 100 m wisselslag en Alenka Kejzar werd 3e bij de dames 400m wisselslag

SKIEEN

Tijdens het "4 schansen toernooi" werd Peterka 1e in Garmish Partenkirchen (Duitsland) dat was zijn 2e overwinning dit seizoen. Peterka keerde dit seizoen terug in de skiwereld na een afwezigheid van een aantal jaren.

IJSKOUD SLOVENIE

Begin januari viel er in HEEL Slovenie veel sneeuw (Ook in Promorje was het koud en wit.

Temp. ongeveer 0 graden!! en zo rond de 30 - 50 cm sneeuw. Op 8 januari was de temperatuur -19,5 in Prekmurje. Dit was verreweg de koudste plek in Slovenie en later was het zelfs 2 dagen -24 tot -29 graden Celsius. Ook de wegen waren moeilijk begaanbaar.

VODAFONE NU OOK IN SLOVENIE EN KROATIE.

Nadat Mobilkom Austria had ondertekend, ondertekende ook de Sloveens mobiele netwerk SIMOBIL en de Kroatische VIPNET het contract met VODAFONE. In de zomer ziet de buitenlander op zijn scherm naar alle waarschijnlijkheid in beide landen VODAFONE en kan men bellen volgens het zogenaamde EUROCALL tarief van vodafone. Kortom voor buitenlanders wordt het goedkoper om te bellen met Vodafone. Inmiddels is de reclame campagne "How are you" van Vodafone in beide landen van start gegaan. En heeft men al aangekondigd dat SIMOBIL en

VODAFONE in Slovenie en VIPNET in Kroatie zal werken. Hierover de volgende keer meer.

TERME CATEZ BREIDT UIT NAAR KROATIE

Terme Catez wil van de Kroatische regering het vakantiecomplex SUNCANI HVAR op het gelijknamige eiland Hvar overnemen. Maar de lokale bevolking verzet zich hier tegen en op 4 februari is de verkoop tijdelijk stop gezet voor nader onderzoek.

PLOTSELINGE SNEEUWVAL ZORGT VOOR OVERLAST

Op 5 februari viel er in heel Slovenie hevige sneeuwval, waarop bijna niemand heeft gerekend. Er zijn dan ook zeer veel ongelukken gebeurd, de meeste met alleen blik schade. De meeste sneeuw, op sommige plekken meer dan 0,5 m, bovenop de sneeuw die er nog lag. Enkele duizenden huishoudens in Ljubljana en omgeving waren enkele uren van de stroom verbroken, omdat er veel problemen met de leidingen waren.

NL BEDRIJF NEEMT SLOVEENS

BEDRIJF OVER

Het Nederlandse bedrijf LNM, heeft van Tsjechen de aandelen overgenomen van het Sloveense bedrijf ALPOS in Sentjur. Niemand heeft echter tot nu toe gesproken met de nieuwe NL eigenaars.

GRATIS ADVIES VAN ARTSEN

Sinds kort kan men GRATIS advies vragen aan ongeveer 25 Specialisten uit Slovenie, in het SLOVEENS, natuurlijk. Men krijgt normaal gesproken binnen 14 dagen advies, vaal zelfs binnen 2-3 dagen. De medewerking van de artsen is vrijwillig en is kosteloos voor iedereen die Sloveens spreekt op het internet. Er zijn div. specialisten, zoals: gynaecoloog, cardioloog, neuroloog enz. Op www.24ur.com, linkerkant staat link "zdravniki" of direct via www.24ur.com/zdravniki. De reden is, dat men via Internet de wachttijden wil verkorten. Uit onderzoek blijkt dat thans ongeveer 30 % naar arts/specialist gaat voor advies/vragen omtrent de ziekte of kwaal.

Gaat u verhuizen?
Se boste selili?

Laat het ons weten...
Sporočite nam...

Secretariaat
"Vrienden van Slovenie"

Tacitusstraat 1
6135 HR Sittard
Tel. (046) 400 91 18
E-mail: m.aretz@home.nl

VIKTORS
BALKAN
RESTAURANT

Postojna

Grote Overstraat 30-onder
7411 JC Deventer
Tel: (0570) 61 93 56
Fax: (0570) 49 10 05

Geopend van woensdag t/m zaterdag
van 17.00 tot 23.00 uur.
Op zon- en feestdagen
van 16.00 tot 23.00
Keuken geopend tot 22.00 uur.

Maandag en dinsdag op afspraak geopend
voor groepen vanaf ± 20 personen.

Viktor Šolar

Reisburo SLOVENIË

Leden van de Vereniging Vrienden van Slovenie kunnen retour
Amsterdam / Ljubljana met het vliegtuig voor:

285,- Euro

* Prijswijzigingen voorbehouden

Tarief inclusief:

- Ticket • Luchthaven belasting
- Beveiliging toeslag • Boekingskosten

WWW.SLOVENIE.NU

Informatie & reservering: IJsseldijk Noord 379 • 2935 CS Ouderkerk a/d IJssel • Tel. (0180) 684 684

SLOVEENSE AUTO VAN HET JAAR 2003

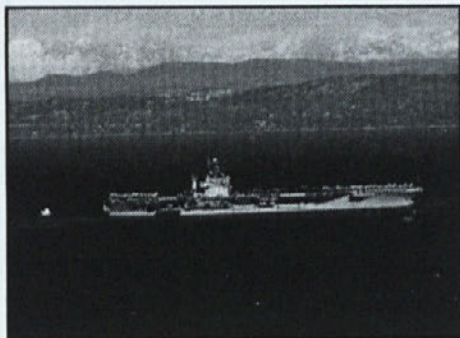
In januari werd de auto van het jaar 2003 gekozen door lezers van diverse autobladen en door autokenners.

De resultaten waren als volgt:

1. Mazda 6 met 36 punten
2. Renault Megane met 33 punten
3. Citroen C3 met 20 punten
4. Ford Fiesta met 13 punten
5. Fiat Stilo met 10 punten

EEN VAN DE GROOTSTE VliegDEKSCHEPEN IN KOPER

In januari bezocht het Amerikaanse vliegdek schip "Harry Truman" Koper. Het is een van de nieuwste en grootste vliegdekschepen. Het vliegdekschip wordt aangedreven door 2 kernreactoren. Het schip heeft ongeveer 6000 - 8000 bemanningsleden

WEBTIPS

ECONOMISCHE GEDEELTE VAN HET GROOTSTE SLOVEENSE DAGBLAD "DELO"
<http://dpp.delo.si>

DAGELIJKSE CULTURELE EVENEMENTEN VAN DAGBLAD "DELO"
<http://deloskop.delo.si>

GRATIS GEZONDHEIDS ADVIES VAN +/- 25 SPECIALISTEN
<http://www.24ur.com/zdravniki>

DE NEDERLANDSE AMBASSADE IN SLOVENIE
www.netherlandsembassy.si

SLOVEENSE INZENDING VOOR HET EUROVISIE SONGFESTIVAL

Op zaterdag 15 februari 2003 werd in Slovenie de inzending voor het Eurosong festival 2003 gekozen. De winnaar was de zangeres: Karmen Stavec met het lied: "Lep poletni dan" (Mooie zomerdag), geschreven door haar zelf en Martin Stibernik.

Eurosong wordt in Letland gehouden op 24 mei 2003. Dit is de 4e keer dat zij in de finale kwam voor de Sloveense inzending, maar werd nu dan uiteindelijk gekozen om Slovenie te gaan vertegenwoordigen.

Tokrat vam bom predstavila pokrajino na zahodu Slovenije – Tolminsko. Pokrajina nosi ime po mestu Tolmin, ki je gospodarsko, kulturno in upravno središče doline. Tolminsko zaznamujejo mogočni slapovi, praviljično lepi tolmini, skrite grape, skrivnostni izviri, tesni kanjoni in reka Soča, ki ima sloves ene najlepših evropskih rek zaradi svoje smaragdne barve. Stare zgodbe pripovedujejo, da je Tolminsko dežela žive vode, vode, ki ozdravlja bolezni, preganja smrt in vrača mladost.

V poletnih mesecih je na Tolminskem zelo živahno, saj Soča in Julijske Alpe privabita v te kraje turiste s celega sveta. Soča omogoča nešteto možnosti za aktivno preživljanje prostega časa. Po njej se lahko spustimo s kajaki, kanuji, omislimo si lahko rafting, najpogumnejši lahko v mrzli Soči celo zaplavajo. Ribiči pa prihajajo v te kraje zaradi visoko cenjene ribe – Soške postrvi.

Tu je tudi območje Julijskih Alp, v katerih leži najvišji vrh Slovenije – Triglav. Na Tolminskem je veliko hribov, ki jih je vredno obiskati. Med najlepše sodi planina Razor, kjer se v poletnih mesecih ukvarjajo s planšarstvom. To pomeni, da kmetje odpeljejo živino na planino in jo tam pasejo celo poletje. Naselijo se v majhne kolibe v katerih izdelujejo planinsko skuto in sir.

Mnogo obiskovalcev pride v Tolmin zaradi Tolminskega muzeja, ki je dobil že več priznanj s celega sveta.

Muzej se ponaša z bogato etnološko dediščino, z zbirko srednjeveške keramike in z zbirko svetovno znanega arheološkega najdišča svetolucijske kulture s tega območja. Prikazana je tudi bogata zgodovina in življenje prebivalcev. Na celotnem območju Tolminske je veliko ostalin iz prve svetovne vojne. Najlepši spomenik iz tega časa je cerkev sv. Duha na Javorci, ki so jo na čudovitem kraju zgradili avstroogrski vojaki v spomin padlim tovarišem.

Za konec vam ponujam še recept za tipično tolminsko jed:

Kobariške štruklje

POTREBUJEMO:

Za testo: 1 kg bele moke, slan krop
Za nađev: 1/4 kg drobtin, 1/4 kg surovega masla, 1/4 kg orehov, 1/4 kg sladkorja, 1/4 kg rozin, cimet, nageljnovc žbice, limonina lupinica, belo vino ali rum, mleko, drobtinice in surovo maslo za zabelo.
Navodilo: Presejano moko poparimo in z leseno žlico dobro premešamo. Ko se malo ohladi, izoblikujemo tanek svaljek. Zrežemo ga na enake koščke. Košček z dlanjo potolčemo, da se splošči v podolgovato krpico. Na vsako krpico damo podolgovat svaljek nađeva. Testo nato spojimo. Štrukeljci naj bodo orehove velikosti. Kuhamo jih pol ure, vendar ne smejo vreti. Voda naj bo tik vrelišča! Ko splavajo na vrh so kuhani. Štrukeljcev ne mešamo, le posodo večkrat potresemo. Kuhane zabelimo s prepraženimi drobtinami.

DOBER TEK!

Tolmin

Tolmin is de stad waar dit gebied naar benoemd is. Het is de grootste plaats uit de omgeving in Zgornje Posocje en is het economische, culturele en administratieve hart van de vallei. Zijn straten en huizen, in het volle zonlicht op het terras boven de Soca en Tolminka rivier. Het gebied heeft milde winters en plezierige zomers.

Geschiedenis

De Tolminska area heeft een historische reputatie van het land. Vele documenten verhalen over deze rebellie van het gebied vanaf 1713. De opstand breide zich uit van Tolminska tot het Gorinska, Brda en naar Karst in het noorden van Istria. De opstand werd bloedig neergeslagen door het leger en de elf leiders werden onthoofd. Tijdens de eerste wereldoorlog, werd Tolmin de basis van een succesvol offensief en werd het Soca front gebroken.

Cultureel

Tolmin's bezienswaardigheid is zijn oude centrum, een modern sport park en de duizend jaar oude ruine van het kasteel Kozlov Rob. Het gebied is bezaaid van overblijfselen uit de eerste wereldoorlog. Het mooiste monument uit deze tijd is zeker de kerk van de heilige Spirit bij Javorca, welke werd gebouwd op een wonderschone locatie boven de Polog herders post in de Tolminka vallei door de Oostenrijkse-Hongaarse soldaten om hun gevallen kameraden te eren. Er zijn vele evenementen, exposities en presentaties het gehele jaar door.

Tolminska wordt heel vaak bezocht door Sloveense en buitenlandse kunstenaars.

Actief

Dit gebied leent zich uitstekend om sportief bezig te zijn:

Fietsen - Vissen - Bergtochten - Wandelen - Klimmen - Zwemmen - Watersport - Parasailing - Grottentochten - Natuurtochten.

Het gebied is beroemd om zijn kanalen de Tolminka en Zadlascica bij de entree van het Triglav Park, dat ook het laagste punt is (180 m). Een speciale attractie is de bron aan het einde van het pad.

De watervallen zijn ongekend mooi, zoals de Brinta 104 m en de Gregorcic met 88 m, en vele anderen verscholen in de ravijnen van Mrzli Potok, Godica, Pscak en Sopotnica. De toegang tot bepaalde watervallen is zeer moeizaam om te bereiken zonder gids. De grotten kunnen worden bezocht onder het toezicht van zeer ervaren gidsen. Most na Soci is gelegen op een landpunt tussen de Soca en Idrijca rivier. De bezoekers zullen deze plaats zeker blijven herinneren als rust punt in de dagelijkse beslommeringen. Uitgestrekte wandelpaden en schitterende visplaatsen wachten op zijn bezoekers. Baska grapa is een 30 kilometer lange vallei van de rivier Baca tussen Petrovo Brdo en de rivier Idrijca. De meeste dorpjes liggen beneden in de vallei, maar de mooiste dorpjes liggen verspreid op de

terrassen boven de vallei. Sentviska planota is een breed plateau in de driehoek tussen Baska Grapa, de Idrijca vallei en het Cerkljansko gebied. Het gebied is een lust voor het oog vanwege zijn vele bijzondere bloemen. Visliefhebbers, nergens is het zo mooi om te vissen als in deze streek. Het vissen staat onder controle van de Fishing Society of Tolmin. Vliegvisserij is hier tot ware kunst verheven. De totale lengte van het visgebied bedraagt meer dan 145 km. Er mag worden gevestigd in de 10 rivieren: Soca, Uca, Nadiza, Bela, Tolminka, Idrijca, Trebusica, Aca, Koritnica en Kneza. De lengte varieert

van 1000 m3 water gebied tot 100 m3. Een ander fascinerend geheel is dat iedere rivier zijn eigen karakteristieke uitstraling heeft.

Alleen vliegvisserij is toegestaan.

Om een goede vangst te waarborgen moet je over voldoende techniek beschikken (of ter plaatse leren) en uiteraard een volledige uitrusting. De rivieren worden door gezonde en diverse soorten vissen bewoond. De bekendste is de SOCA forel.

Bron: website Reisbureau Slovenie
URL: <http://www.slovenie.nu>

Zlatorog: De Gems met de gouden hoorns

Het Komna-bekken boven het meer van Bohinj en de bergweiden bij Bogatin waren volgens Sloveense legenden ooit een stuk paradijs waar goede feen woonden, de zogenaamde "witte vrouwen". De dames in kwestie rukten in slechte tijden uit om arme mensen in nood uit de brand te helpen. De feen bezaten een kudde wilde gemzen, die geleid werd door de witte gems Zlatorog (Goudhoorn). Diens hoorns dienden volgens de legenden ook als sleutel tot een gouden schat, bewaakt door een veelkoppige slang. Omdat schat en hoorns veel goudzoekers trokken, maakten de eigenaressen van de kudde Zlatorog onkwetsbaar. Als hij verwond werd en zijn bloed op de grond drupte, groeide er onmiddellijk een bloem uit elke druppel, de rozerode bloem van het Triglav

vijfvingerkruid (de Triglavroos). Door een van deze bloemen te eten, genas Zlatorog in 1 klap van zijn verwondingen en kon hij de kudde verder leiden. Op een dag werd Zlatorog door een wel zeer hebzuchtige schatzoeker onverwacht in de zij geschoten. Hij was zo kwaad door deze laffe daad, dat hij na het eten van een van de geneeskrachtige bloemen de aanvaller in een ravijn wierp en vervolgens de gehele paradijselijke vallei verwoestte. Zo ontstond de vallei met de drie meren, tussen het meer van Bohinj en de Triglav in. Zlatorog zelf verdween na dit incident en keerde nooit meer terug. De schat moet zich nog steeds ergens in de bergen bevinden.

Met toestemming overgenomen uit: Dominicus reisgids Slovenie door Guido Derksen ISBN 90 257 3092 2 / NUGI 471

SCHERMER WIJKOPERS & DISTILLATEURS

SEDERT 1782 IN HOORN

TEL.: 0229 - 21 77 77 • FAX: 0229 - 21 87 65

SPECIALIST IN O.A. SLOVEENSE WIJNEN

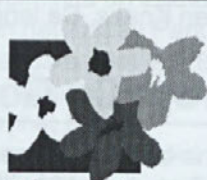
Een must voor liefhebbers van Sloveense volksmuziek: C.D.'s met zang en harmonika begeleiding. Meer dan 100 liedjes: "die mijn moeder mij leerde".

gezongen
en gespeeld

door:
Slavko Strnman

Informatie: 045-5218150

Slovenija

Verkeersburo Slovenie
Benthuizenstraat 29-beneden
3036 CB ROTTERDAM
telf. +31 10 465 30 03
fax. +31 10 465 75 14
e-mail:
verkeersburo.slovenie@euronet.nl

Euro House Nederland

Victor V. Solar

Buitenkamp 27
7214 BH Epse

Tel.: (0575) 494 703 • Fax.: (0575) 491 005
Autotel. 06-53118079

Import en Export-bemiddeling

VERENIGING VRIENDEN VAN SLOVENIE

Združenje Prijateljev Slovenije

De vereniging is opgericht op 7 juli 1991 en is een zelfstandige en onafhankelijke landelijke organisatie, die zich ten doel stelt met name op cultureel, economisch en maatschappelijk gebied de samenwerking tussen Nederland en Slovenie resp. Nederlanders en Slovenen te bevorderen. De vereniging beschouwt zichzelf als de geeignende plaats voor ontmoeting tussen Nederlanders en Slovenen en wil voorts in het bijzonder een ontmoetingsplaats zijn voor de Slovenen in Nederland.
(uit artikel 2 van de Statuten)

Secretariaat:

Maurice Aretz
Tacitusstraat 1
6135 HR **Sittard**
telf. 046-4009118
fax. 046-4009119
e-mail: m.aretz@home.nl

Overige bestuursleden zijn:
Fred Wolsink, Wisselt 75, 7021 EH **Zelhem**,
telf. 0314-623195, E-mail: f.wolsink@wxs.nl

Bojan Gorički, Beethovenstraat 19, 4536 AG **Terneuzen**,
telf. 0115-613722, E-mail: bojana@zeelandnet.nl

0624513079

Dirk Leentvaar, Dr. Scharffstraat 14, 1511 VB **OOSTZAAN**,
Telf. en fax. 075-6844256

Maarten Dragt, Looiersveld 40, 5121 KE **Rijen**,
Telf. en fax. 0161-231628

De vereniging is interactief en beheert ook een Internet Club:
<http://vrienden.clubs.nl/slovenie>

De vereniging werkt samen met de
Ambassade van de Republiek Slovenie in ons land:
Veleposlaništvo Republike Slovenije
Anna Paulownastraat 1, 2518 BA 's Gravenhage.
Telf. 070-310 8 690 Fax. 070-362 6 608
E-mail: embassy@slovenia.demon.nl

Wij sloven
ons graag
voor u uit.

Maar liefst 4x per week rechtstreeks van Amsterdam naar Ljubljana in Slovenië.
Uitstekende doorverbindingen naar Prestina, Sarajevo, Skopje,
Split en Tirana. Voor meer informatie en/of boekingen, bel Adria
Airways (010) 2083 606 of uw reisburo of kijk op www.adria.si.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS